

Vapepa-toimintaan soveltuvista otsavalaisimista

Käyttövaatimukset

- Valaisimen tulee soveltua ympärivuotiseen käyttöön ulkoilmassa kaikissa sääolosuhteissa. Eli valaisimen tulee olla vähintään roiskevesitiivis ja mielellään metallirunkoinen.
- Valaisimen tulee olla riittävän pieni ja kevyt, jotta sen kuljettaminen takin taskussa ei aiheuta kohtuuttomia vaatimuksia takille ja sen taskulle (koko, paino)
- Valaisimen valotehon, sekä valokeilan muoto ja väri tulee soveltua jalan toteutettuun maastoetsintään. Eli valoteho yli 600 lumenia ja valokeila enemmän leveä, kuin pistemäisen pitkä.
- Valaisimen tulee olla kiinnitettävissä käyttäjän päähän – ja vaihtoehtoisesti varusteisiin – siten, että molemmat kädet jäävät vapaaksi. Eli otsavalon, mutta vaihtoehtoiset kiinnitystavat ovat plussaa.
- Valaisimen valotehoa voi säätää (laskea) niin, että valaisin toimii myös esimerkiksi hämärissä olosuhteissa toimistotyössä, kartan lukemisessa tai majoituksessa ”telttavalona”, joka ei sokaise kertaheitolla koko puolijoukkueeltaan asukaskuntaa.

Olisi kiva jos...

- Valaisimen virtalähde olisi mahdollisimman monikäyttöinen. Ihanteellista olisi, jos valaisin olisi jo valmistajan toimesta varustettu akulla, mutta hätätilassa sitä voisi käyttää paristoilla.
- Valaisimen lataus voidaan toteuttaa helposti verkkovirralla, mutta myös tarvittaessa autossa/USB-latauksella.
- Hinta jäisi alle 150.-

Proosaa ja pohdintaa käyttötarpeesta

Olen pitkään käyttänyt retkeilyssä, reserviläistoiminnassa ja kotitilan töissä erilaisia otsa- ja käsivalaisimia. Vapepa etsinnässä käytössäni on toistaiseksi ollut perushyvä otsalamppu sekä tehokkaampi käsivalaisin itse etsintään. Tämä yhdistelmä on monipuolinen ja käsivalaisin etsinnässä on joustavampi kuin otsavalaisin. Käsivalaisimella pääsee helpommin kurkistelemaan kivenkoloihin, oksien ja rakennusten alle jne. Heikompitehoinen kevyt otsavalaisin toimii puolestaan tarvittaessa yleisvalona, kun molemmat kädet tarvitaan esim ensiapuun tai muuhun raivautyöhön tai nyt sitten vaikka kirjuritoimintaan autossa. Haittana on kahden valaisimen kantaminen ja huoltaminen. Toisaalta taas kaksi valaisinta onkin minimi jolla metsään tulisi lähteä, jotta on sitten varalamppu, jos toinen jostain syystä hyytyy. On siis täysin perusteltua ja myös kätevää, jos etsijällä on sekä otsalamppu, että toinen kädessä pidettävä lamppu.

Minä pistän painon varmatoimisuudella ja pitkälle käyttöiälle. Ja aika pitkään olen seurannut viisautta, että jos haluaa halvan ja hyvän, on syytä ostaa molemmat... Mutta näillä puheilla, siirrytäänpä itse lamppuihin;

Perushyvä otsalamppu (joka ei siis vielä täytä alun vaatimuslistaa)
Petzl TacTikka tai Pixa 1 – hinta ~40€ - valoteho 20-200 lumenia.

<https://www.varusteleka.fi/fi/product/petzl-tactikka-otsalamppu/58509>

<https://www.lumise.fi/otsalamput-ja-taskulamput/tuote/petzl-pixa-1-v2-atex-led-otsalamppu/5010400610/>

Petzl on valmistanut otsavalvoja jo yli kymmenen vuotta ja valojen toimintavarmuus, kestävyys ja käytettävyys ovat erinomaisia. Valo toimii joko valmistajan omalla akulla tai tarvittaessa AAA sormiparistoilla. Valoteho riittää käsillä tekemiseen ja yleistilan valaisemiseen ja metsässä kulkemiseen. Mutta ei sovellu yksin etsintään heikon valotehonsa puolesta. Tämä valo yhdessä tehokkaan käsivalaisimen kanssa on kuitenkin riittävä yhdistelmä ja varsin monikäyttöinen. TacTikka valossa on lisäksi vaihtoehtona punainen ledi, jonka käyttö ei syö pimeänäköä. Kiva ominaisuus reserviläistoiminnassa ja metsästyksessä. Tällainen olisi hyvä olla varustuksessa joka tapauksessa, vaikka vain varalamppuna, jotta metsästä pääsee edes tämän turvin sitten pois, kun tehokkaammasta valosta on kaikki virta syöty.

Minulla on kaksi Petzl:n valmistamaa muovirunkoista valoa (TacTikka ja Tikka Plus), joista vanhempi on juossut mukana vuodesta 2008 ja toimii edelleen. Uskallan siis suositella valmistajaa varauksetta.

Tehokas otsalamppu, joka soveltuu etsintään

Vaihtoehtoja on useita. Esittelen tässä oman pohdinta kautta mielestäni parhaat, joista kahdesta minulla on myös käyttökokemukset:

Luminote Compass R – hinta ~150€ valoteho max 1238 lumenia

<https://www.lumise.fi/otsalamput-ja-taskulamput/tuote/otsalamppu-lumonite-compass-r-1238lm-1238-lm/5010300242/>

Itse ostin lopulta tämän. Lampussa on alumiinirunko ja erittäin näppärä magneetilla kiinnittyvä latausmekanismi omalle sisäiselle akulle. Lamppu on kevyt ja sellaisenaan riittävän tehokas maastoetsintään.

Tämän lisäksi lampun voi irroittaa erittäin helposti otsapannasta ja käyttää sitä käsivalaisimena tai mukana tulevilla taskuklipsillä kiinnitettynä esim reppuun tai liivin. Ja kaiken lisäksi lampun pohjassa oleva magneetti mahdollistaa lampun kiinnittämisen metalliin, jolloin lampun saa esim autossa hienosti yleisvaloksi.

Vastaavia valoja lähes samoilla ominaisuuksilla ja hinnalla valmistaa mm. Armytek, Nitegear ja Riihimäen Eräkontista löytyvä Nitecore... valmistajien nimiin ja lamppujen ominaisuuksiin hukkuu... En jaksanut penkoa kaikkien valmistajien taustoja, mutta ainakin tämä Luminote vaikuttaa riittävän ”vakaalta”, jotta lampun

varaosia on toivottavasti jatkossa tarjolla. Samoin valmistaja on nyt niin lähellä kotimaista, kuin se on käytännössä mahdollista (ruotsalainen...). Valoon on myös tarjolla laajasti eri lisävarusteita, jolla lampun voi ottaa esim polkypyörä, tai työkypärä käyttöön. Jos päädyt hankkimaan tämän kaltaista valoa, varmista tuo lampun magneettiominaisuus. Kaikilla valmistajilla sitä ei ole ja se on mielestäni olennainen, koska lampun lataamiseen ei tarvita mitään irroitettavia/liikkuvia suojakansia tai muita. Tämä lisää lampun käyttövarmuutta. Toki magneetti tulee huomioida operoitaessa esim kompassin kanssa...

Fenix HL60R Raptor+ (ja sen eri variaatiot) – hinta ~90€ valoteho max 950 lumenia

https://www.valostore.fi/tuote/fenix_hl60r/

Edellistä valoa hieman huokeampi vaihtoehto (ja kuulemma Suomessa suunniteltu), josta minulla on yli vuoden käyttökokemus hyvin vaativissa olosuhteissa (eli siskollani käytössä... jos lamppu kestää tuon, se kestää mitä vain 😊). Alumiinirunko ja malliversiosta hieman riippuen vaihtelevia ominaisuuksia. Mutta valoteholtaan mielestäni vielä riittävä etsintäkäyttöön ketjussa. Toisin kuin edellinen, lampussa on kiinteä hihnasto, eli soveltuu sellaisenaan vain otsalampuksi. Mutta kuten todettu, lamppu on käytössä hyvin kestäväksi osoittautunut ja täyttää alussa asetetut käyttövaatimukset. Lamppu on edellistä hieman painavampi ja alkaa olla siinä rajoilla, meneekö otsalla jo epä mukavaksi. Mutta kyllä tuon kanssa vielä selviää. Hyvä lamppu.

Led Lenser H14R.2 – hinta ~100€ valoteho 300 lumenia.

https://www.valostore.fi/tuote/led_lenser_h14r2/

Led Lenser on valmistajana suosittu ja luotettavan maineessa. Minulla ei lampuista ole käyttökokemusta, joten joudun nojaamaan toisten kertomaan. Kyseisen mallin etuja ovat irrotettava akkukotelo, jonka saa kovilla pakkasilla suojaan takin alle. Tämä parantaa akkujen käyttöikää. Edellä mainituissa lampuissa vastaava tulee hoitaa hankkimalla toinen akku, jota säilyttää lämpimässä suojassa. Led lenserin lamppu on kuitenkin suunnattu ehkä enemmän pyöräilyyn ja juoksuun, koska lampun valokeila on selkeän pistemäinen ja Zoom-toiminto korostaa tätä entisestään. Samoin lampussa on taaksepäin suunnattu punainen valo kiinteänä, joka on toki erinomainen apu fillaroitaessa. Laitan lampun tähän vaihtoehdoksi juurikin niille, jotka ehkä käyttävät lamppua enemmän lenkkeilyyn syys- ja talvikeleillä ja Vapepa-etsintä on sitten se marginaalinen käyttö. Silloin kyseisen mallin ominaisuudet ehkä sopivat paremmin ja lamppu on kuitenkin vielä varauksin riittävän tehokas myös etsintään, vaikka lumenit eivät vaatimuksia suoraan täytäkään

Käsivalaisin otsalampun tueksi

Fenix TK15 -sarja - hinta ~95€ valoteho 1000 lumenia

<https://www.varusteleka.fi/fi/product/fenix-tk15ue-cadet-grey-taskulamppu/60057>

Jälleen valo, josta minulla on omia käyttökokemuksia ja siksi uskallan sitä suositella. Alumiinirunkoinen, kevyt, pomminkestävä ja vesitiivis. Käyttökytkin lampun perässä, joka estää tehokkaasti lampun menemisen päälle vahingossa taskussa. Säädettävä teho ja suurin teho riittää hienosti etsintään. Miinuksena erikoinen virtalähde, eli CR123A paristot, jotka ovat kalliita. Samoin lampun käyttö akuilla vaatii aina kotelon auki ruuvaamisen, eli sellaisenaan vastaavan lampun hakeminen, jossa on latausmahdollisuus suoraan voisi olla fiksu.

Yhteenvetoa

Minä päädyin siis ostamaan itselleni Luminote Compass R -otsavalaisimen, jonka varalamppuina pidän heikkotehoista Petzl Tikka Plus otsalamppua ja vanhaa tehokasta Fenix TK15 käsivalaisinta. Tällä setillä ei pimeys käy päälle. Mielestäni Luminote Compass R on tällä hetkellä tuon kaltaisista valoista paras ominaisuuksiltaan ja vielä melkein kotimainen 😊

valmistajista uskallan suositella omakohtaisten hyvien kokemusten pohjalta seuraavia: Luminote, Petzl, Fenix. Mutta jos etsintään lamppua hankitte, niin alta 70€ saatte todennäköisesti vain kokemuksia... pahoittelen. Samoin, jos paketti lupaa yli 600 lumenia, mutta hinta on 70.- tai alle... en välttämättä uskoisi pakettia 😊 Laadukas otsalamppu/käsivalaisin on kuitenkin pitkäaikainen sijoitus. Kuten totesin, minulla on yli kymmenen vuotta palvelleita valaisimia edelleen aktiivikäytössä, enkä näe syytä uusien lamppujen olevan yhtään sen huonompia. Led-teknologia on hieno juttu.

Linkkejä verkkokauppoihin:

<https://www.lumise.fi/otsalamput-ja-taskulamput/tuotteet/otsalamput/20/>

Suosittelun Compass R -valon valmistajan oma verkkokauppa. Ainakin viimeksi halvin paikka ostaa suositeltu valaisin

<https://www.valostore.fi/tuotteet/otsalamppu/>

Hyvin kattavat tiedot ja testit lamputa – kannattaa lukea ja tutustua. Suhteellisen halpa

https://www.erakontti.fi/epages/Erakontti.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/Erakontti/Categories/Valaisimet/Otsalamput

Riihimäen paikallinen eräliike, veroeurot kotikuntaan 😊

<https://www.varusteleka.fi/fi/group/otsalamput/698>

Varustelekasta saa erinomaista palvelua ja kohtuulliseen hintaan. Valikoimassa tärkeimmät Fenixin ja Petzl:n mallit